

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Павлодар инновациялық көппрофильді колледж ББҰМ

**ТЕҢДЕУЛЕР МЕН ТЕҢСІЗДІКТЕР.
БІР АЙНЫМАЛЫСЫ БАР ТЕҢДЕУЛЕР.
МӘНДЕС ТЕҢДЕУЛЕР**

Орындаған: Каирбекова Камила

Топ: Б-41

Тексерген: Тажиева Э.Т

Павлодар қаласы, 2018 ж.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ

НЕГІЗГІ БӨЛІМ

1. ТЕНДІКТЕР МЕН ТЕҢСІЗДІКТЕРДІН
ТЕНДЕУМЕН БАЙЛАНЫСЫ

1.1. ТЕНДІКТЕР ЖӘНЕ ОНЫ ШЕШУ

1.2. ТЕҢСІЗДІКТЕР ЖӘНЕ ОНЫ ҮЙРЕТУ

2. ТЕНДЕУ ЖӘНЕ ОНЫ ШЕШУ ТӘСІЛДЕРІ

3. БАСТАУЫШ СЫНЫПТА ТЕНДЕУДІ ҮЙРЕТУДІН
ӘДІСНАМАСЫ

ҚОРЫТЫНДЫ

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

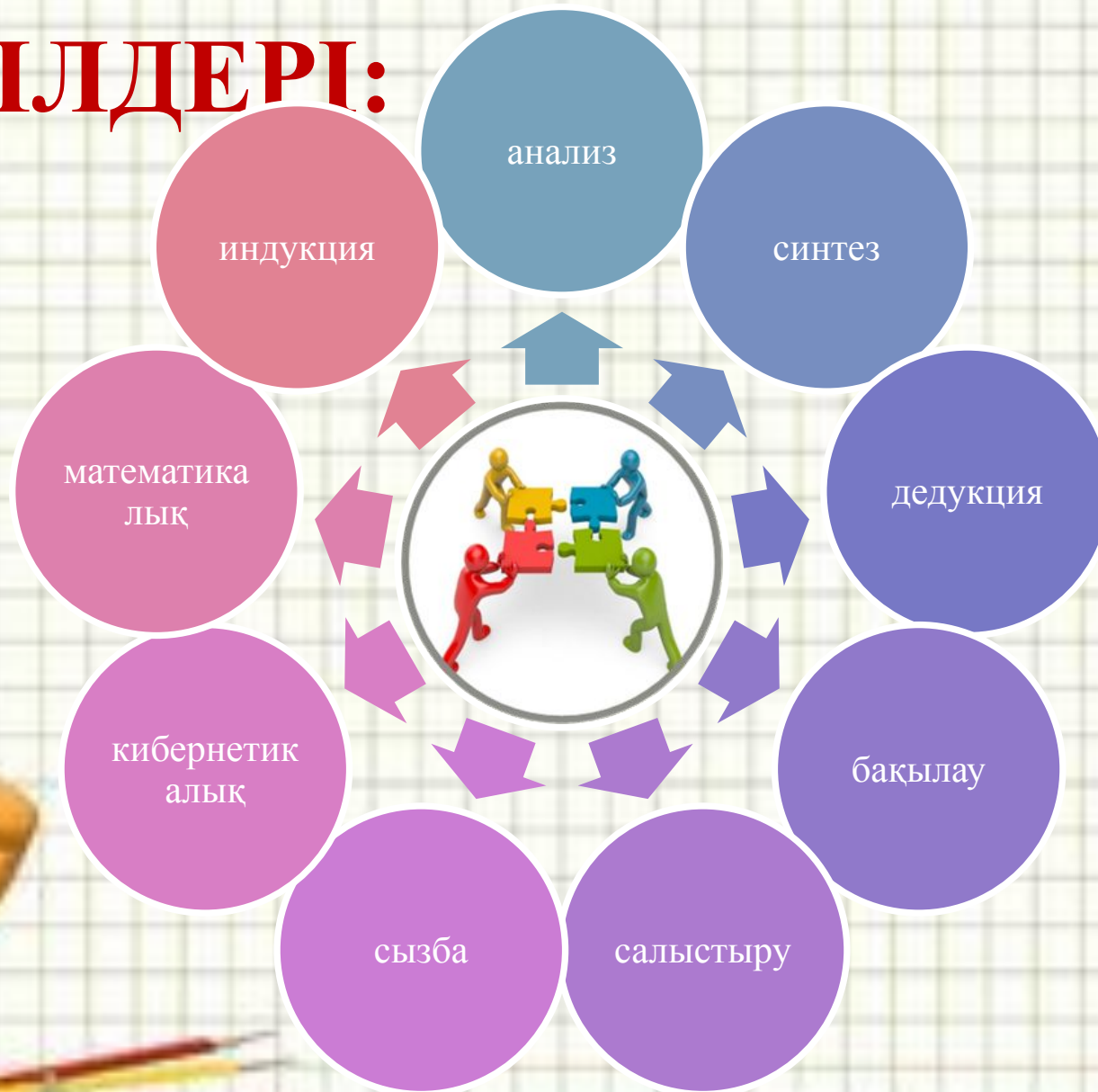
МАҚСАТЫ

- Бастауыш сыныптарда математикаға қызығушылықты арттыруға арналған теңдеу мен теңсіздіктерді шешу әдістерінің тиімділігін теориялық тұрғыда негіздеу және артықшылықтарын көрсету бұл курстық жұмыстық мақсаты болып табылады

МІНДЕТТЕР

- мектеп тәжірибесі мен әдебиет көздеріне сүйене отырып, шешілуі керек мәселелердіні саралау;
- бастауыш сынып оқушыларына теңдеу мен теңсіздіктерді шешуді үйретудің ерекшелігін анықтау;
- «Теңдеулер мен теңсіздіктер. Бір айнымалысы бар теңдеулер. Мәндес теңдеулер» тақырыбында бастауыш сыныптың математикасына арналған сабақтарды талдау, олардың тиімді тұстарын толықтыру.

ӘДІС-ТӘСІЛДЕРІ:

ТЕҢДІК

$$2 * 1 = 2$$

$$4 : 2 = 2$$

$$1 + 1 = 2$$

$$6 + 6 = 12$$

$$3 - 1 = 2$$

$$5 * 1 = 5$$

$$4 : 5 = 5$$

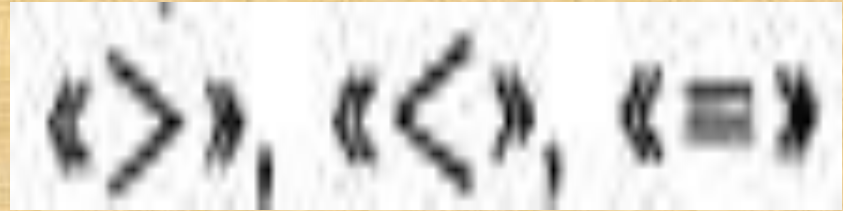
$$1 + 1 = 5$$

$$9 + 9 = 18$$

$$3 - 1 = 5$$

- Теңдік – бірдей мәнді немесе математикалық нысанды білдіретін өрнектер арасындағы байланыс.
- Теңдікті шешу дегеніміз – теңдікке қол жеткізу үшін оның барлық белгісіз түбірлерін табу немесе оның бірде-бір түбірі болмайтынына көз жеткізу

ТЕҢСІЗДІК

- ТЕҢСІЗДІК – ӨЗАРА ТЕҢ ЕМЕС ЕКІ САН НЕМЕСЕ ӨРНЕКТІҢ АРАСЫНДАҒЫ БАЙЛАНЫС.

ТЕҢДЕУ

- теңдеу дегеніміз – құрамында мәнін табу керек болатын әрпі бар, біріккен екі өрнек негізінде қалыптасқан теңдік

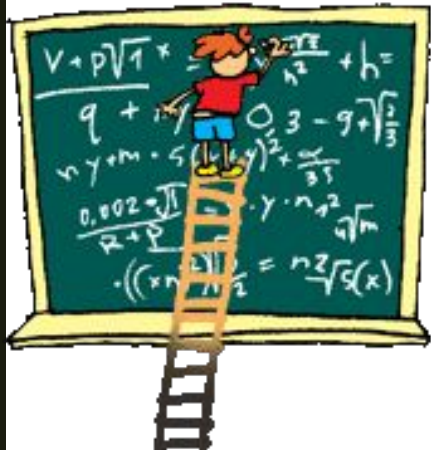

$$1 + X = 2$$

$$X = 1$$

БІР АЙНЫМАЛЫСЫ БАР ЖӘНЕ МӘНДЕС ТЕҢДЕУЛЕР

- $1+X=2$ (мұндағы x – айнымалы) түріндегі теңдеу бір айнымалысы бар тең теңдеу деп аталады.
- Бірдей түбірлері болатын немесе түбірлері болмайтын теңдеулер мәндес теңдеулер деп аталады.

ТЕҢДЕУДІ ШЕШУ ӘДІСТЕРІ

Айнымалының мәнін таңдап алу тәсілі;

Сандар құрамын білуге негізделген тәсіл;

Теңдеудің әрекет компоненттері мен нәтижесінің тәуелділігіне негізделген тәсіл;

Таразыны қолдану арқылы теңдеуді шешу тәсілі

Көбейтудің нақты мағынасын білу негізінде теңдеулерді шешу тәсілі;

Айнымалының мәнін таңдап алу тәсілі

$$X + 2 = 5$$

$$X = 1? 2? 3?$$

$$1 + 2 = 5$$

$$2 + 2 = 5$$

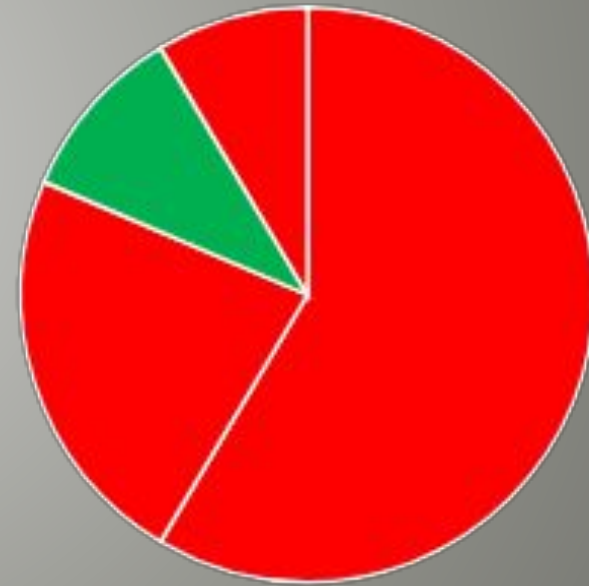

$$3 + 2 = 5$$

Сандар құрамын білуге негізделген тәсіл

- Бүтін бөліктердің қосындысына тең;
- Бүтіннің бір бөлігін табу үшін өзге бөліктерін одан азайту қажет

Теңдеудің әрекет компоненттері мен нәтижесінің тәуелділігіне негізделген тәсіл

$$x + 25 = 50 * 14$$

күрделі

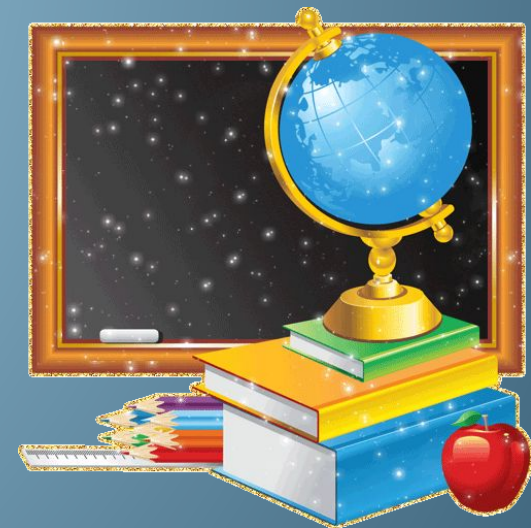
$$x + 25 = 700$$

қарапайым

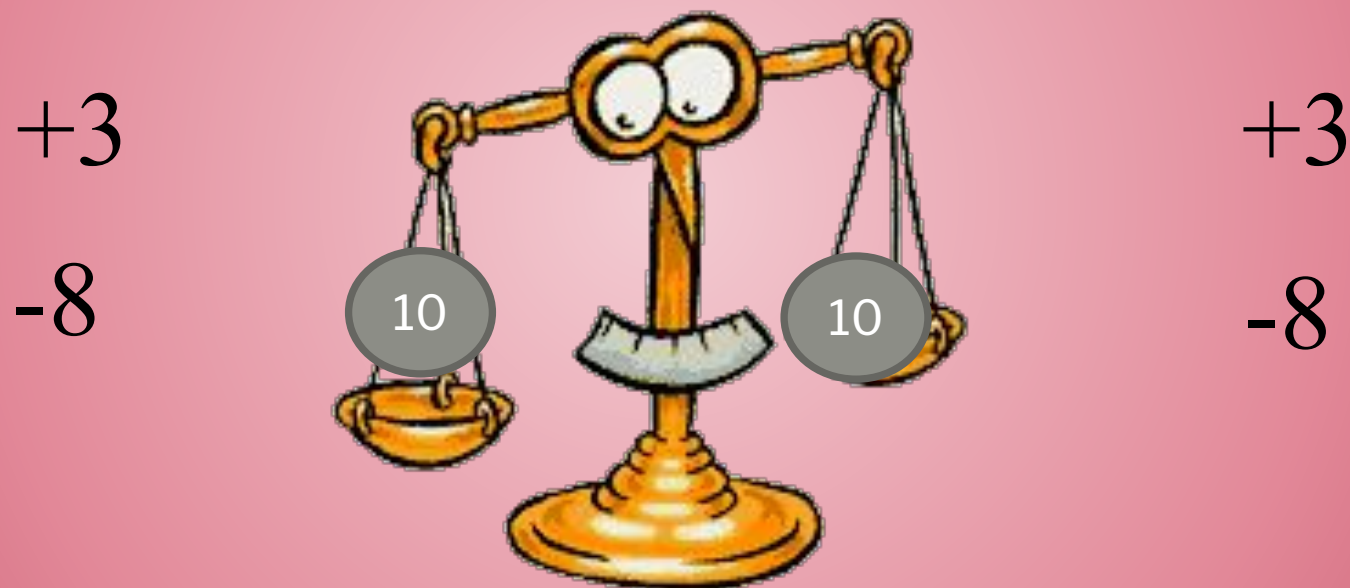
Көбейтудің нақты мағынасын білу негізінде теңдеулерді шешу тәсілі

$$17 + 17 = 17 * x$$

$$17 + 17 \text{ дегеніміз } 17 * 2$$

Таразыны қолдану арқылы теңдеуді шешу тәсілі

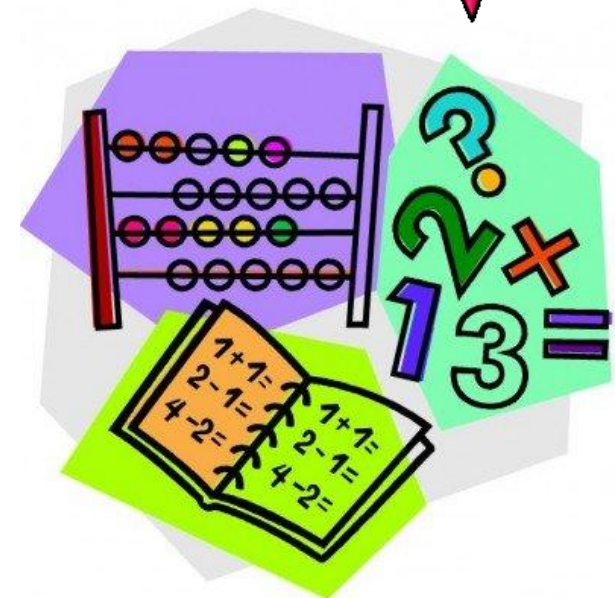
$$x + 8 - 3 = 10$$

БАСТАУЫШ СЫНЫПТА ТЕНДЕУДІ ҮЙРЕТУДІҢ ӘДІСНАМАСЫ

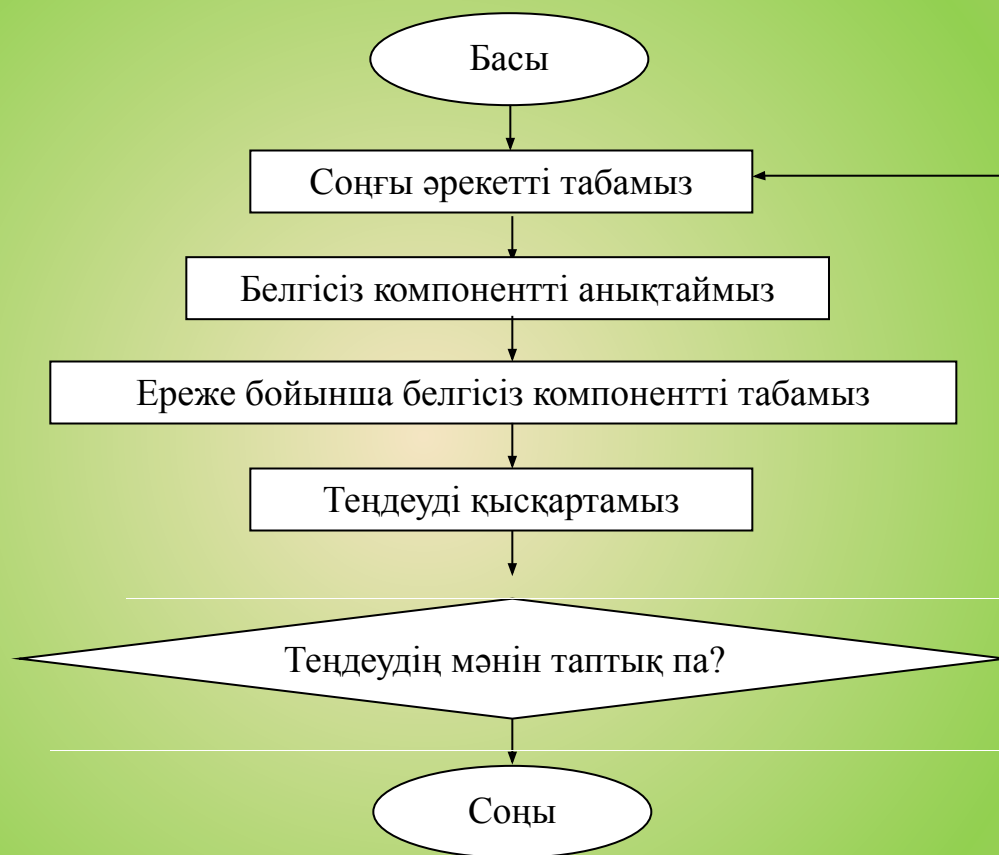

$$\text{○ ?} + \text{○ ○} = \text{○ Δ ○ ○}$$

- 2 болуы үшін 3-тен нешені азайту керек?
- 4 шығуы үшін 2-ге нешені қосу керек?

Алгоритм

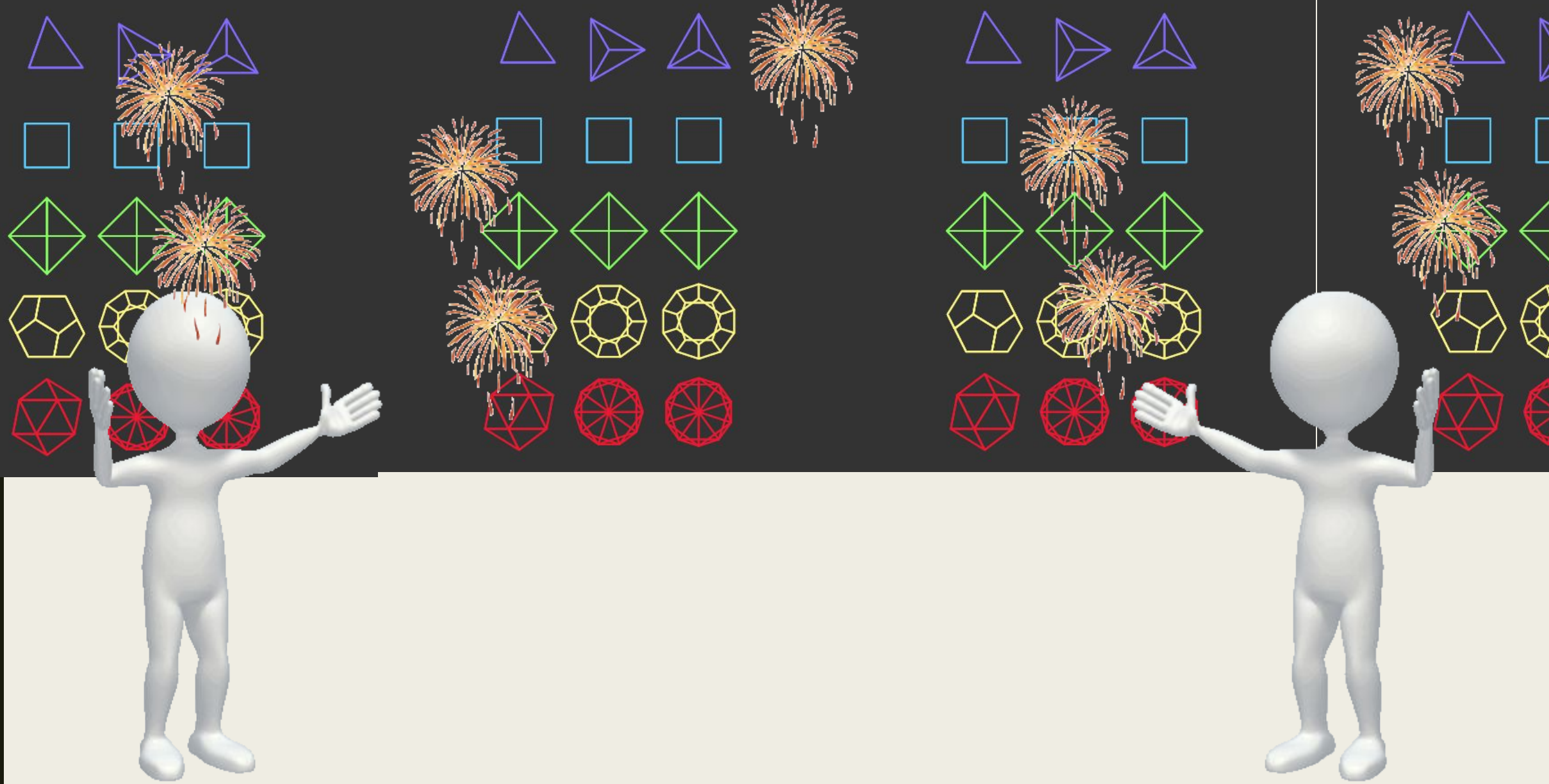

ҚОРЫТЫНДЫ

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТ ТІЗІМІ

- Башмаков М.И. Уравнения и неравенства. М.: наука, 2006. – 98 бет.
- Гончарова М.А., Кочурова Е., Пышкало А. Учись размышлять: развитие математических представлений у детей. М.: Антал, 1999. – 112 бет.
- Ивашова О.А. Ошибки в порядке выполнения действий и пути их пре-дупреждения // Бастауыш мектеп. 1998. - №4. 118 бет
- Истомина Н.Б., Шмырева Г.В. Методика работы над уравнениями // Бастауыш мектеп. 2003. - №3. 64 бет.
- Истомина Н. Б. Активизация учащихся на уроках математики в начальных классах: мұғалімдерге арналған әдіснамалық оқулық.- М.: Арнау, 2005.- 64 бет.,
- Истомина Н.Б. Методика обучения математике в начальных классах: педагогикалық мамандықтағы жоғары жіне орта оқу орындары студенттеріне арналған әдіснамалық оқулық. Үшінші басылым., стереотип. М.: Академия баспа орталығы, 2000. 288 бет.
- Популярная энциклопедия для детей. Всё обо всём. Алтыншы том.- М.: «Ключ - «С», 1995. 86 бет.
- Стойлова Л.П. Математика: оқу-әдіснамалық кітап. М.: Академия, 1997, 98 бет.
- Чабатарёвская Т.М., Дрозд У.Л., Столяр А.А. Математика. 3 сынып. 2-бөлім. - Народная асвета, 2007, 87 бет.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА РАҚМЕТ